

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

§. II. Irrefragabilibus Patrum, Doctorum, Universitatum Galliæ testimonijs
Romani Pontificis Infallibilitas probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

§. II.

Irrefragabilibus Patrum, Doctorum, & Universitatum Galliae testimonijs Romani Pontificis Infallibilitas probatur.

SUMMARI A.

1. Perpetuâ annorum serie infallibilitatem Pontificis Romani universae Ecclesiae Gallicanae persuasam fuisse ostenditur, & primò testimonio S. Irenaei Episcopi Lugdunensis.
2. Edicto Valentiniani III. Imperatoris.
3. Auctoritate S. Aviti Episcopi Viennensis.
4. Secunda Synodi Aurelianensis, & secunda Turonensis.
5. S. Bonifacii Archiepiscopi Moguntini, Caroli Magni, & Alcuini.
6. Jese Episcopi Ambianensis, Ludovici Pij Imperatoris, & alterius Synodi Turonensis, Servati Lupi, & Rheginonis Abbatis Prumiensis.
7. Concilij Trecentis, & Pontigonensis. Hincmari Archiepiscopi Rhemensis,
8. SS. Anselmi, Ivonis Carnotensis, Petri Cluniacensis, Bernardi, & Petri Cellensis postea Episcopi Carnotensis.
9. Concilij Lugdunensis primi & secundi, SS. Thomae Aquinatis, Bonaventurae, & Augustini Triumpho.
10. Ex sententia Petri Alliacensis Episcopi, Cameracensis, Concilij Constantiensis, & Florentini, Senonensis, & Melodunensis, at tandem Parisiensis.

11. Ex litteris Cleri Gallicani ad Innocentium X.
12. Ex thesibus PP. Societatis in Collegio Claremontano, & in Sorbona propugnatis, & præsertim testimonio Petri de Marca Archiepiscopi Parisiensis.
13. Ex assertione ipsius P. Maimburgi in sermonibus impressis.
14. Tandem ex auctoritate & consuetudine antiquissima ipsius Universitatis Parisiensis, & scholæ Sorbonicæ.

I.

Superest jam, ut Ecclesiæ Gallicanæ consensum pro eadem Pontificis infallibilitate proferamus, quod methodo nobis familiari & chronologicâ jam probare aggredimur.

Anno CCV. Sanctus Irenæus Episcopus Lugdunensis Martyrio coronatus est. Is lib. 3. contra hæreses cap. 3. ita loquitur: *Ad Romanam Ecclesiam propter potentiorum Principatum necesse est omnes convenire Ecclesias, hoc est, omnes, qui sunt undique fideles, in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, qua ab Apostolis est, traditio.* At si errare potest, & ideo aliquando erret, non oportebit, ad Romanam Ecclesiam omnes fideles convenire, imò potius oportebit ab errante recedere: nec verum erit semper in illa Apostolicam traditionem esse conservatam, nec enim doctrina erronea Apostolicæ traditioni consentanea esse potest.

Nec obstat. S. Irenæum de præterito loqui, non de futuro.

Resp. Ea verba: *Ad Romanam Ecclesiam propter potentiorum Principatum omnes convenire Ecclesias*, omne tempus complecti, cum enim potentior Principatus Romani Pontificis sit perpetuus, ita quoque necessitas eum conveniendi, quæ in hoc Primatu fundatur, perpetua erit. Et quam rogo ob causam major olim Romanis Pontificibus obaudiendi necessitas fuerit, quam modò? an olim tantum hæreses vigeant? an Ecclesiæ retrò tantum temporibus Magistro & fundamento opus erat? an Privilegium Petro collatum paucis tantum annis, & non omnibus alligabatur? **Auctoritas ergo Cathedræ**

I i

Petrj

Petri aut semper, aut nunquam Infallibilis fuit, cum omnium temporum eadem sit ratio: par videlicet necessitas Ecclesiae.

II. Anno CCCCXLV. Valentinianus III. Imperator in signe Edictum vulgavit contra S. Hilarij Pictaviensis Episcopi conatus, qui negabat posse Romam à Gallis appellari: quo simul edicto quanta fuerit in veteri Ecclesia Romani Pontificis auctoritas, egregiè exposuit; sic verò habet: *Cum Sedis Apostolicae Primatum S. Petri meritum, & Romana dignitas Civitatis sacra etiam Synodi firmari auctoritas, ne quid præter auctoritatem sedis istius illicitum præsumptio attentare nitatur; tunc enim demùm Ecclesiarum pax ubique servabitur, si Rectorem suum agnoscat Universitas. Hac cum hæcenus fuerint inviolabiliter observata, Hilarius tamen, &c. His talibus contra reverentiam Sedis Apostolicae admissis per Ordinem Religiosorum Urbis Papa cognitione discussis certa in eundem Hilarium lata est sententia; & erat quidem ipsa sententia per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valida. Quid enim Pontificis tanti auctoritate in Ecclesias non liceret? sed nostram quoque præceptionem hac ratio provocavit, ne ulterius vel Hilario, nec unquam alteri præceptis Romani Pontificis liceat obviare, &c. hanc perenni sanctione decernimus, ne quid tam Episcopis Gallicanis, quàm aliarum Provinciarum liceat contra consuetudinem veterem sine Papa Urbis aeterna auctoritate tentare, sed illius, omnibusque pro lege sit, quidquid sanxit vel sanxerat Apostolica Sedis auctoritas. Si non licet præceptis Romani Pontificis obviare; si quod Papa sancit, omnibus pro lege esse debet, idque veteri consuetudine in Ecclesia præceptum est: sequitur planè Pontificis sententias infallibiles esse, ac primitivam Ecclesiam, hoc est, multò ante quartum sæculum, id semper esse opinatam. Cæterum causa Hilarij sic habuit. Damnaverat is Chelidonium, & sacris dejecerat, quòd sæcularis adhuc, cum judicia exerceret, reos aliquot capitis damnasset. Appellavit Leonem primum Chelidonium, suamque innocentiam tam clarè Pontifici probavit, ut Hilarius, qui eum Romam secutus fuerat, nihil posset opponere: non ideò tamen quievit, sed questus est, huiusmodi appellationibus Ecclesiae Gallicanae ordinem & statuta turbari: nec permoveri potuit, ut Chelidonio communicaret, imò infalutato Pontifice Romam evanuit. Gravissimæ sunt Leonis de Hilario querelæ; pœnituit tamen, & repetitis legationibus veniam à Pontifice rogavit, impetravitque, idque clarissimis verbis auctor ejus vitæ testatus est. Adeò nullus sanctus à casu immunis, sed imitantur*

imitantur solem, brevi tantum, nec pertinaci Eclypsi, & post occasum resurgentes.

III. Anno DXXIII. (Aut secundum alios DXXVII.) Obije sanctus Avitus Episcopus Viennensis *eruditione*, ut loquitur Ado, & *eloquentiâ præcipuus*: hic verò epistolâ 87. ad Hormisdam Pontificem: *Securus non dicam de Viennensi, sed de totius Gallia devotione polliceor, omnes super statu fidei vestram captare sententiam.*

IV. Anno DXXXVI. Celebrata est secunda Synodus Aurelianensis, in qua triginta Episcopi, qui per se, vel per Vicarios interfuerunt, ita canone primo loquuntur: *Quas etiam scilicet Sedes Apostolica sancta condemnat: similiter & cum suis auctoribus & sectatoribus execrantes presentis Constitutionis vigore anathematizamus atque damnamus; rectum atque Apostolicum in Christi nomine ordinem fidei prædicantes.*

Anno DLXX. (Alij ponunt annum DLXVII.) Celebrata est secunda Synodus Turonensis, in qua ita Patres loquuntur cap. 21. *Quis Sacerdotum contra Decreta talia, quæ à Sede Apostolica processerunt, agere præsumat? Sedes Apostolica semper fuit aut intrmittere Auctores, quorum valere possit prædicatio, aut apocryphos facere: & Patres nostri hoc semper custodierunt, quod eorum præceperit auctoritas. Nos ergo sequentes, quos vel Paulus Apostolus, vel Papa Innocentius statuit in canonibus nostris inserentes, &c. Nota antiquæ & Primitivæ Ecclesiæ Gallicanæ morem, & obsequium Pontificiis decretis præstitum: Patres nostri, inquit, hoc semper custodierunt, quod eorum præceperit auctoritas. Et paulò post pro eodem habent parifque auctoritatis: Quod vel Paulus Apostolus, vel Innocentius statuerit: fieri non possit, ut Illustrissimi Gallia Episcopi Parisijs congregati Innocentij Undecimi repetitis Decretis tam enixè obniterentur, imò ejus auctoritatem tanto conatu exarmatum irent, si Gallicanæ Ecclesiæ doctrinâ imbuti essent?*

V. Anno DCCLV. Obije S. Bonifacius Germaniæ Apostolus Martyrio coronatus. Is quæ tunc temporis de Infallibilitate Romani Pontificis in tota Ecclesia ac præsentim Gallia sententiâ fuerit, luculentissimo testimonio ostendit, quo nihil clariùs dici possit, nihilque efficacius; sic enim scribit: *Tantâ reverentiâ apicem Apostolicæ Sedis omnes suscipiunt, ut Sanctorum Canonum disciplinam, & antiquam Christianam Religionis institutionem magis ab ore Præcessoris ejus, quàm à sacris Paginis & paternis Traditionibus expectent. Illius velle, illius nolle tantum*

explorant, ut ad ejus arbitrium suam Conversationem & ipsi remittant, aut invidant.

Anno DCCXCII. Præsente Carolo Magno, multisque Galliae Episcopis Ratisbonæ hæresis Felicis Episcopi Urgellitani (qui Christum Filium Dei adoptivum esse docebat) auctoritate Adriani I. Pontificis damnata est, de qua ita loquitur Alcuinus lib. 1. contra Elipandum: *Hæc eadem vestri erroris secta Synodali auctoritate Sacerdotum Christi æterno anathemate damnata, imò à beata memoria Hadriano Papa funditus exterminata est. At funditus exterminata non esset, si obijci Hadriano potuisset, eum in rebus fidei decidendis errare posse.*

Anno DCCXCIV. Carolus Magnus cum de eadem Felicis hæresi damnanda ageretur, convocatis Franciæ Episcopis, in signe auctoritati Pontificiæ testimonium dedit, dignumque omnibus Galliæ Ecclesijs inscribi, sic enim loquitur: *Ad Beatissimum Sedis Apostolica Pontificem ter quaterque direximus missos, scire cupientes, quid sancta Romana Ecclesia, edocta traditionibus de hac respondere voluisset traditione. Apostolica Sedi, & antiquis ab initio nascentis Ecclesie, & catholicis traditionibus totâ mentis intentione, totâ cordis alacritate conjungor.*

Anno DCCC. Circiter moritur Alcuinus primus Parisiensis Universitatis Auctor, qui lib. 1. de div. off. c. 19. Religionis, inquit, cultum sic Dominus instituit, ut in Beato Petro principaliter collocaret, atque ab ipso quasi capite dona sua vellet in corpus omne manare.

VI. Anno circiter DCCCIX. Floruit Jesse Ambianensis Episcopus; is in epistola encyclica ad suos hæc habet: *Sequimur Romana Ecclesia auctoritatem, ut unde Catholica fidei initia accepimus, inde exemplaria Salutis nostra semper accipere debeamus, ne membra à corpore separentur suo; ne claviger Regni Cælestis abijciat, quos à suis diversos intelliget esse doctrinis.*

Anno DCCCXL. Obijt Ludovicus Pius Imperator Caroli Magni filius, cujus sicut & Galliae ac Germaniæ Episcoporum quænam de suprema Romani Pontificis auctoritate sententia fuerit, ex ejus Capitularibus in quarto additamento clarissimum est, sic enim habet: *Omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus pulsantur, quoties necesse fuerit, Apostolicam appellent Sedem, atque ad eam quasi ad Matrem fugiant, ut ab ea, sicut semper fuit, defendantur & liberentur, cujus dispositioni omnes maiores Ecclesiasticas causas, & Episcoporum judicia, antiqua Apostolorum, eorumque successorum atque Canonum auctoritas reservavit, quoniam culpamur Episcopi,*

quo

qui aliter erga fratres egerint, quam ejusdem Sedis Papa fieri placuerit, Canonibus quippe jubentibus in talibus absque Romano nihil decerni Pontifice, nec ad Concilium vocari debere decernunt.

Anno DCCCXLIX. Celebrata est Synodus Turonenfis ad versus Ducem Britonum Nomenorium; Is à Carolo Francorum Rege missus Britannia minoris curam susceperat, aut potius tyrannidem, humanis, Divinisque vastatis, & Episcopis pulsus. Id ubi Leo IV. accepit, litteras ad Ducem scribit, monetque, ut tyrannide abstineat: sed tantum abfuit Britannum corrigi, ut ne Pontificis quidem litteras accipere dignaretur. Id Episcopis Gallia tam indignum facinus visum est, ut ad Ducem in hæc verba scriberent: *Ad cumulum malorum omnem lassisti Christianitatem, dum Vicarium Beati Petri Apostolicum, cui DEUS dedit Primatum in omni Orbe terrarum, sprevisi. & ne litteras quidem ipsas recepisti; & quia volebas a malo desinere, timuisti bene monentem audire. In eo igitur lassisti Apostolos, quorum Princeps est Petrus. .... Et infra: Maximum reatum te contraxisse scimus, quod Epistolam Sedis Apostolica respuisti.* Si tantum tamque indignum facinus viginti duo Gallia Episcopi crediderunt, quod Dux sæcularis ac Tyrannus, nulloque alio vinculo Pontifici obstrictus, quam illo communi hominis Christiani, Epistolas Romanas non admisisset; quid dicerent rogo, & quale crimen judicassent; si Episcopi tot titulis, ac juramento toties Romæ obnoxij, non tantum Pontificis epistolas non acciperent, sed tot etiam modis eas neglectur haberent? & tamen Parisijs id factum.

Anno DCCCCLII. Floruit servatus Lupus: Is epistola 103. ad Benedictum III. ita scribit: *In quibuscumque ad Religionem vel honestatem spectantibus ambiguitatem creat varietas, ut optima quæque emiteant, illic sollicita investigatione credimus recurrendum, unde fidei ubique manavit exordium.*

Anno DCCCCLIX. Rhegino Abbas Monasterij Prumiensis in Chronico ita scribit: *Stultitia quidem elogio denotandi, qui illam Petri Sedem aliquo pravo dogmate fallere posse arbitrati sunt, qua nec se sefellit, nec ab aliqua hæresi unquam falli potuit.*

Anno DCCCCLXVII. Celebratum est Concilium Trecense omnium Gallia Episcoporum, qui ita loquuntur: *Judicium vestra auctoritatis (Joannem VIII. Summum Pontificem alloquuntur) quod privilegio Divi Petri & Sedis Apostolica in eos, & complices eorum, juxta sacros Canones*

Spiritu DEI, & totius mundi reverentiâ conservatos, ac secundum sacre Romanæ Ecclesiæ Prædecessorum vestrorum Decreta protulistis, voto, voce & unanimitate nostrâ gladio Spiritus Sancti persequimur, scilicet quos excommunicastis, excommunicamus, quos ab Ecclesia abiecitistis, abijcimus, quos anathematizastis, anathematizamus, & quos regulariter satisfaciennes vestra auctoritas & Apostolica Sedes receperit, recipiemus.

Anno DCCCLXXVI. Celebratum est in Gallijs Concilium Pontigonense, in quo Canone primo ita Patres decernunt: Ut honor Domino, & spirituali Patri nostro Johanni VIII. Universali Papa ab omnibus conservetur, & qua secundum sacrum suum ministerium Apostolicâ auctoritate decreverit, cum summa veneratione ab omnibus suscipiantur, & debita illis veneratione in omnibus conservetur.

Anno DCCCLXXXII. Obijt Hincmarus Archiepiscopus Rhemenfis, qui licet Romæ infestus, non potuit tamen non cedere veritati; sic enim de auctoritate Romani Pontificis loquitur in epistola ad Nicolaum I. In omnibus dubijs vel obscuris, qua ad rectæ fidei tenorem, vel pietatis dogmata pertinent, sancta Romana Ecclesia, ut omnium Ecclesiarum Mater & Magistra, nutrix ac doctrix est consulenda, & ejus salutaria monita sunt tenenda; unde quoniam sicut B. Innocentius ad Decentium Eugubinum Episcopum scribit, manifestum est, in omnem Italiam, Gallias, Hispanias, Africam, atque Siciliam, Insulasque interjacentes nullam instituisse Ecclesiam, nisi eos, quos Venerabilis Petrus aut ejus successores constituerunt Sacerdotes; oportet hoc sequi, quod Romana tenet Ecclesia, ne dum peregrinis institutionibus studeant, caput institutionum videantur amittere. Idem in libro de Prædestinatione contra Godescalcum cap. 4. Sequimur autem, quod Catholica & Apostolica nos docet sancta Romana Ecclesia, qua in fide nos genuit. Idem Hincmarus præfatione ad Nicolaum I. PP. Nèque enim fas est, ut absque Vicario DEI, absque Clavigero Cæli, absque curru & auriga spiritualis Israël, absque Universalitatis Pontificis, absque singulari Pastore, absque Unico Papa, absque omnium Arbitrio aliquid consummetur, aut divulgetur: Tu enim tenes claves David. Tu accepisti claves scientiæ. In arca quippe pectoris tui, arca Testamenti & manna cælestis saporis requiescant. Tu enim, quod ligas, nemo solvit, quod solvis, nemo ligat; qui aperis, & nemo claudit, claudis & nemo aperit. Vicem namque in terris possides DEI.

VIII. Anno MCIX. Moritur S. Anselmus ex Abbate Beccensi (qui locus est in Normandia Galliæ provincia) postea Archiepiscopus Can-

Cantuariensis libro de Incarnatione Verbi Urbanum II. ita alloquitur: *Quoniam Divina providentia Vestram elegit sanctitatem, cui vitam & fidem Christianam custodiendam, & Ecclesiam regendam committeret, ad nullum alium rectius refertur, si quid contra Catholicam fidem oritur in Ecclesia, ut ejus auctoritate corrigatur; nec ulli alij tutius, si quid contra errorem responderetur, consulitur, ut ejus prudentiâ examinetur. Et epistolâ 73. ad Paschalem II. PP. Non timeo exilium, non paupertatem, non tormenta, non mortem, quia ad hæc omnia DEO confortante paratum est cor meum, pro Apostolica Sedis Obedientiâ, & matris meæ Ecclesiæ Christi libertate, certitudinem tantum quero, ut sciam absque ambiguitate, quid auctoritate vestrâ tenere debeam.*

Anno MCXIV. Obijt Ivo Carnotensis. Isepistolâ 8. ad Richerium Senonensem Archiepiscopum: *Dicitis me Sedem Gaufridi invasisse, in quo contra Sedem Apostolicam caput erigitis, cujus judicij & constitutionibus obviare planè est heretica pravitas notam incurere.*

Anno MCXL. Floruit venerabilis Petrus Cluniacensis; islib. 4. epistolâ 43. ita Innocentium II. alloquitur: *Spiritus Consilij, qui ubi vult spirat, qui per vos Ecclesiæ suæ per totum Orbem diffuse assidue consulit.*

Anno MCXL. Sex Galliarum Episcopi ad Innocentium II. epistolam scribunt (quæ est inter epistolas S. Bernardi 370.) in hæc verba: *Nulli dubium est, quòd ea, quæ Apostolicâ firmantur auctoritate, rata semper existunt, nec alicujus deinceps mutari possunt cavillatione, vel invidiâ depravari; ea propter ad vestram Apostolicam Sedem, &c. Nota in his, eo tempore ne quidem in Gallijs de Pontificis Infallibilitate dubitatum esse.*

Anno MCLIII. Obijt S. Bernardus clarissimum Galliæ & totius Ecclesiæ lumen. Isepistolâ 190. ita Innocentium II. alloquitur. *Oportet ad Vestrum afferrî apostolatum pericula quæq; & scandala emergentia in Regno DEI, ea præsertim, quæ de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum; hæc quippe hujus prærogativa Sedis; cui enim alteri aliquando dictum est: ego pro te rogavi, ut non deficiat fides tua?*

Anno MCLXXXVII. Obijt Petrus Cellensis, Episcopus postea Carnotensis, qui epistolâ 3. Romanum Pontificem appellat: *Petrum radicatum & fundatum in montibus Sanctarum auctoritatum, & in medio, ubi Mater Ecclesiæ nidificat, in foraminibus Petreæ, & in cavernis maceræ: ad voces Rotarum, quæ in se habent spirituum vitæ, securus sequor, quia facies Leonis præcedit.*

ait, ne aliquid noceat: facies hominis, ne aliquid decipiat: facies vituli, ne vanitatis aliquid subripiat: facies Aquila, ne aliquid dubietatis remaneat, vel tarditatis prepediat. Regula veritatis tornavit rotas istas in circuitu, & orbe veritatis aeternae; tanta auctoritatis, ut nullius ditioni subiaceat: tanta maturitatis, ut nunquam vultum Deificum deponat; tanta certitudinis, ut nulla mutatio, aut vicissitudinis obumbratio in eam incurrat.

IX. Anno MCCXLV. Concilium Lugdunense primum, in quo flos Gallicani Sacerdotij, habitum est. Id verò Pontificum infallibilitatem insigni testimonio his verbis probavit: *Pro humani Redemptione Generis DEI Filius JESUS Christus, ne gregem sui pretio sanguinis redemptum post Resurrectionem ad Patrem absque Pastore desereret, ipsius curam B. Petro (ut suae stabilitate fidei ceteros in Christiana Religione firmaret, eorumque mentes ad salutis opera suae accenderet devotionis ardore) commisit.*

Anno MCCLXXIV. Convenit Concilium Lugdunense secundum, in quo iterum infallibilitas Pontificia egregie confirmata, sic enim Patres, quorum praecipua pars Galli, loquuntur: *Fideli ac devoti confessione profiteamur, quod Spiritus Sanctus aeternaliter ex Patre & Filio tanquam ex uno principio unica spiratione procedit. Hoc professus est, haecenus praedicavit & docuit, hoc firmiter tenet & praedicat sacrosancta Romana Ecclesia Mater omnium fidelium & Magistra.* In eodem Concilio recepta est à Patribus, communique assensu probata Professio fidei Orthodoxae à Graecis his verbis, quae infallibilitati manifestè suffragantur, expressa: *Ipsa quoque sancta Romana Ecclesia summum & plenum Primatum & Principatum super Universam Ecclesiam Catholicam obtinet, quem se ab ipso Domino in B. Petro Apostolorum Principe, sive Vertice, cuius Romanus Pontifex est successor cum potestatis plenitudine, recepisse veraciter, & humiliter recognoscit, & sicut praeter ceteris fidei veritatem tenetur defendere, sic & si qua de fide suborta fuerint quaestiones, suo debent iudicio desiniri.* Potuitne clariùs, majorique Gallorum consensu Infallibilitas Romana commendari? aut Concilium pateretur privilegium causas fidei decidendi se vidente ad Pontificem Romanum transferri, si crederet illud non Pontifici, sed Concilio datum esse?

Anno MCCLXXIV. Obijt S. Thomas Aquinas clarissimum totius Ecclesiae ac praesertim Galliae Lumen, atque à vitio adulandi longissimè remotus. Hic verò tam sanctus, tam magnus Doctor, & cui Gallia parem non habuit, Pontificiae infallibilitati omnium clarissimè

clarissimè & frequentissimè suffragatus est. Quodlibeto 10. a. 6. hæc habet: *Magis standum est sententiæ Papæ (ad quem pertinet determinare de fide, quam in iudicio profert) quam quorumlibet sapientum in scripturis opinionum.* Et 2. 2. q. 1. a. 10. *Respondeo dicendum, ad illius auctoritatem pertinere editionem Symboli, ad cuius auctoritatem pertinet determinare ea, quæ sunt fidei, ut ab omnibus inconcusâ fide teneantur.* Hoc autem pertinet ad auctoritatem Summi Pontificis, ad quem majores & difficiliore Ecclesie causa referuntur, ut dicitur in Decreto distinctione 17. & hujus ratio est, quia una debet esse fides totius Ecclesie; quod servari non posset, nisi quæstio fidei de fide exorta determinetur per eum, qui toti Ecclesie præest, ut sic ejus sententia à tota Ecclesia firmiter teneatur, & ideo ad solam auctoritatem Summi Pontificis pertinet nova editio Symboli, sicut & alia omnia, quæ pertinent ad totam Ecclesiam. Et 2. 2. q. 11. a. 2. ad 3. *Postquam autem essent aliqua Ecclesie auctoritate determinata, hæreticus esset, si quis tali ordinationi pertinaciter repugnaret, quæ quidem auctoritas principaliter residet in Summo Pontifice, ut dicitur in causa 24. q. 1. Contra cuius auctoritatem, nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis Sanctorum Doctorum suam sententiam defendit.*

Eodem Anno MCCLXXIV. Obijt S. Bonaventura doctrinâ & sanctitate pari, ac Parisiensis Universitatis Doctor celeberrimus, qui hanc ipsam sententiam docuit de Pontificis Romani infallibilitate in Breviloquio, 6. parte, capite 3. & initio expositionis Regulæ S. Francisci easdem hoc argumento confirmat: *Quia alioquin Synagoga felicitior fuisset, quam Ecclesia, quia illa habebat unum Summum Pontificem, qui omnes discordias poterat terminare, ut patet ex Deuteronomio capite 17.* Floruit eodem tempore S. Augustinus Triumphus Parisiensis Universitatis Doctor ac Professor, qui pro eadem infallibilitate hæc habet de potestate Ecclesiastica. q. 10. *Si aliqua sunt dubia & obscura in fide, ad Papam pertinet interpretari, & determinare, post cujus determinationem hæreticum esse contrarium pertinaciter asserere.*

X. Anno MCCCLXXXVII. Petrus Alliacensis Gallus Doctor & Cancellarius Universitatis Parisiensis, ac postea Cardinalis & Episcopus Cameracensis, ac proinde doctrinâ Ecclesie Gallicanae apprime imbutus, non suo tantum, sed etiam Universitatis nomine Clementem VII. quem Gallia pro vero Pontifice agnoscebat, sic alloquitur: *Igitur pro vestris humillimis filiis Universitatis prædictæ, & pro nobis eorum nuntiis, qui suis in hac parte obsequimur mandatis, & documentis*

innititur, corde & ore unanimiter protestamur, quod quicquid hactenus in hac causa actum est, & quicquid in ea nunc vel alias acturi, aut dicturi sumus, correctioni & iudicio Sedis Apostolicae, & sedentis in ea Summi Pontificis humiliter submittimus, dicentes cum beato Hieronymo: Hæc est fides Pater Beatissime, quam in Ecclesia Catholica didicimus, in qua si minus perire, aut minus cautè aliquid positum est, emendari cupimus à te, qui Petri fidem & sedem tenes. Non ignoramus enim, sed firmiter tenemus, & nullatenus dubitamus, quod sancta Sedes Apostolica est illa cathedra Petri, supra quam fundata est Ecclesia eodem Hieronymo teste, & sicut dixit Cyprianus d. 93. can. qui Cathedram: de qua Sede in Persona Petri Apostoli in ea sedentis dictum est: Petre rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Observa hic Lector, quænam tunc temporis Ecclesiæ Gallicanæ, & Universitatis Parisiensis de Pontificis auctoritate infallibili mens & sententia fuerit; proficitur enim Alliacensis, se non tantum ex Universitatis mandato hæc proferre, verum etiam iuxta ejus doctrinam; id enim significant ea verba: *documentis innititur.*

Anno MCCCXVIII. Celebrata est sessio quadragesima quinta Concilij Constantiensis, in qua omnibus Concilij Patribus ac præsertim Gallis præsentibus, qui maximam ejus Synodi partem agebant, Constitutio Martini V. nullo omnino Patrum reclamante, & consequenter nullo non consentiente (quis enim nescit silentium pro consensu esse, quando loqui oporteret) publicis Concilij actis inserta est in hæc verba: *Nulli fas est, à supremo Judice videlicet Apostolica Sede seu Romano Pontifice appellare, aut illius iudicium in causis fidei (qua tanquam majores ad Ipsum & Sedem Apostolicam referenda sunt) declinare.*

Dices: Reclamasse Johannem Gersonem scripto contra illud Decretum prolixo opere.

Resp. Aliud est Gerson, aliud Patres Concilij Constantiensis; hosego suffragatos esse illi Constitutioni contendo, isti enim suffragium ferebant, isti partes illius Synodi, & ideò Spiritus Sanctus per istorum ora loquebatur. Gerson privatus tantum Doctor, nec ad Patres Concilij, de quibus mihi tantum sermo, spectabat. Non enim ideò Concilium invalidum, aut ejus Decreta possunt in dubium revocari, quia aliquis Doctorum in ea declamavit; alioquin quid erit in Concilijs satis tutum & firmum, cum nunquam hisce floribus crabrones defuerint? & quis Gerson, quantavis doctrinâ,
ut

ut toti Concilio præponas? præsertim cum metus Schismatis trium Pontificum ambitione excitati, prolatisque in longum tempus, Gersonem urgeret Pontificiæ auctoritati in arctum cogendæ? Ergo Zelus magis Gersonem, & cupiditas Ecclesiam quovis modo juvandi, quàm ratio agebant; quæ causa fuit, ut remedia corripere ipsi morbis pejora, truncato videlicet capite, aut lethali ter faucio, quò corpori mederetur: & verò etiam præcipuos sanctitatis ac doctrinâ viros, cum obtentu pietatis & Zeli, privatis sententijs nimium animos laxarent, in errores incidisse ab ijs ipsis postea agnitos, despectosque, exempla Cypriani & Hilarij plus satis ostendunt. Erravit ergo Gerson, nec mihi ejus errores pro exemplis proponi patiar.

Anno MCCCCXXI. Comparuit in Florentino Concilio Legatio Caroli VII. Francorum Regis, ac Concilij Bituricensis, cujus Legationis Princeps Episcopus Meldensis sui Regis, Gallorumque Episcoporum nomine, quæ Basileense Concilium contra supremam Pontificis & Monarchicam auctoritatem decreverat, eam Concilij submitiendo; penitus improbavit; admisit verò, seque amplecti professus est, quæ pro eadem Monarchica, supremaque ac omni Concilio superiore potestate Florentinum Concilium statuerat; sicque Pontificiæ infallibilitati insigne testimonium præbuit, verba Meldensis Episcopi coram sacro, purpuratoque senatu perorantis hæc sunt: *Nimio fervore resistendi Basileenses ad hanc vesaniam devenerunt, quòd supremam potestatem in uno supposito consistere negent, sed eam in multitudine (nota, quæso, quo elogio Galli eorum sententiam insigniant, qui supremam de rebus fidei judicandis potestatem non uni supposito, hoc est, Pontifici, sed multitudini, hoc est, Concilio tribuunt, quæ citò in diversa scinditur) collocant. & sic pulcherrimam Monarchiam Ecclesie, quæ Christianos hucusque tenuit in unitate fidei, in una Professione Religionis Christiane, in uno ritu Sacramentorum, in una observantia mandatorum, in ijsdem ceremonijs Divini cultus, atque pacem, & tranquillitatem asseruit, nunc abolere & suppressere contendunt, nobilissimam politiam ad Democratiam vel Aristocratiam redigentes . . . . & hoc animadvertens præfatus Rex Christianissimus vehementi dolore ingemiscit, ac consulto Prælatorum, & aliorum multorum sapientum regni sui videtur sibi, quòd nullum est aptius remedium ad hoc Schisma extirpandum, quàm evellere ac disperdere duas extremitates,*

tremitates, ad quod faciendum necessarium est Concilium Generale. Porro Concilium Basileense unam extremitatem nimis exacuit, quando veritatem de suprema potestate in uno extinguere pertentavit. Concilium autem Florentinum bene hanc veritatem lucidavit, ut patet in Decreto Græcorum, sed pro regulando usum hujus potestatis nihil edidit, &c. Amabò te, poterant Galli supremam & Monarchicam Pontificis potestatem, ex qua necessariò irreformabilitas, & consequenter Infallibilitas resultat, pluribus & pulchrioribus verbis testatam facere? Poterant apertius enixiusque Basileensis Synodi sententiam detestari, hanc ipsam supremam & irreformabilem potestatem Pontifici adimentis, & transferentis in Concilium? Poterant rotundiùs, clariùsque Florentini Concilij Decreto subscribere, quo hæc ipsa suprema & irreformabilis auctoritas luculentissimè asserta est? Quòd verò *regulari usum hujus potestatis* Galli petant, moderata, prudensque postulatio fuit, eo præsertim tempore, quo ambitione luxùque Pontificum discordiæ flagrabant, & idèò Concilium Tridentinum hunc ipsum usum Pontificiæ Potestatis sanctissimis Decretis intra honestum coërcuit. Neque id obstat sententiæ nostræ, qui non de usu aut abusu loquimur, sed de ipsa potestate, quæ cum aut sine abusu esse potest, nec ullus negat posse Romanum Pontificem non tantùm à Concilio, sed à quovis Episcopo moneri, dirigique regulis tantæ molis sustinendæ paribus, quemadmodùm id S. Bernardus cum Eugenio fecit: quantò ergo magis id Concilium poterit à Pontifice confirmatum? tunc enim non tam Concilij, quàm Pontificis auctoritas erit.

Anno MDXXVII. Concilium Senonense in Gallijs celebratum est, præside Senonensi Archiepiscopo Galliarum Cancellario. Sexdecim in illo Decreta edita sunt contra Lutheri hæreses, in eorum uno, ubi de auctoritate Sedis Apostolicæ, hæc habentur: *Universos, qui aliter quàm Romana credit, & docet Ecclesia credere & pertinaciter assererentant; ejusdem Concilij auctoritate veluti hæreticos & pertinaces à Communione Fidelium declaramus separatos.* Quid rogo est Papam infallibilem esse, si hoc non est?

Anno MDLXXIX. Celebratum est in Gallijs Concilium Melodunense, in quo ita Patres loquuntur: *Operam dabunt ij, quibus hæc cura demandata est, Episcopi scilicet, & eorum Vicarij, ut in omnibus Synodis*

omnes & singuli tam Clerici, quam Laici amplectantur, & aperta Professione eam fidem pronuntient, quam sancta Romana Ecclesia, Magistra Columna & firmamentum veritatis profutetur & colit; ad hanc enim propter suam principalem oportet omnes convenire Ecclesias.

Anno MDCXXVI. Peracta est Synodus Parisiensis, in qua Ecclesia Gallicana tam eleganter, diffusèque hanc ipsam infallibilitatem explicavit, totique Clero commendatam & inculcatam voluit, ut non credam vel Romæ, in ipsoque Pontificis sacrario id aliquando luculentius factum esse. Sic enim articulo 137. loquitur sub hoc Titulo: *Advis de l'Assemblée generale du Clergé de France à Messieurs les Archevesques & Evêques de ce Royaume.* Hoc est. Monita Conventionis Generalis Cleri Gallicani ad Dominos Archiepiscopos & Episcopos hujus Regni. Latine reddam, quidquid illic Gallicè habetur: Nullum majus argumentum veri erga DEUM amoris exhiberi à nobis potest, quam si debitè veneratione eos prosequamur, quos ipse ad necessitates, animasque nostras curandas Vicarios, Legatosque suos constituit. Id verò cum præcipuè atque ante omnes Episcopos Romano Pontifici conveniat, æquum omnimò est, ut iidem Episcopi & se Pontifici subiectos agnoscant, & alijs omnibus eximia in illum venerationis ac reverentia exemplum præferant. Hortamur igitur Episcopos omnes, ut sacram Apostolicam Sedem, Romanamque Ecclesiam, utpote in DEI sponsione infallibili, & Apostolorum ac Martyrum sanguine fundatam, omniumque Ecclesiarum Matrem omni honore, cultuque prosequantur. Ipsa enim, ut cum Beato Athanasio loquamur, est sacrum illud Caput, à quo in omnes Ecclesias velut in totidem membra omnis spiritus diffunditur, quo nutriuntur ac conservantur. Sanctissimum quoque, Patrem & Pontificem nostrum, quippe Ecclesiæ Universalis Caput visibile; Deique, in terris Vicarium, Episcopum Episcoporum, & Patriarcham Patriarcharum honore afficiet, is enim successor est Petri, à quo omnis Episcopus initium atque Originem duxit, & super quem Christus JESUS Ecclesiam suam fundavit, quando illi Claves Regni Cælorum, atque Donum infallibilitatis (NB.) in causis fidei reliquit: quam fidem non sine ingenii miraculo durare in ejus successoribus immobilem illibatamque videmus; unde ingens illa, in Romanorum Pontificum Decretis, mandatisque amplectendis apud omnes fideles & Orthodoxos observantia profecta est. Hac verò, ut nihil detrimenti capiat, Episcoporum munus erit, curabuntque eorum improbitatem coerceri, qui obsequij omnis, legumque impa-

care in dubium, cassamque reddere conantur: utque alios efficacius ad id permoneant, primi ipsi exemplo praebunt, &c. &c.

XI. Anno MDCL. Clerus Gallicanus in Comitibus Generalibus epistolâ ad Innocentium X. ita scribit. *Scimus ubi Caput Ecclesiae, ibi totius fidei arcem, totius & disciplina Metropolitim esse.*

Anno MDCLIII. Galliae Episcopi Octoginta quinque, litteras ad Innocentium X. dedere, quibus Janseij propositiones damnari petebant, simulque Pontificiam infallibilitatem insigni testimonio confirmarunt. Verba eorum sunt. *Majores causas ad Sedem Apostolicam referri solennis Ecclesiae mos est, quem fides Petri nunquam deficiens perpetuo retineri pro jure suo postulat. Decennium est, ex quo gravissimis turbis Gallia magno nostro marore commovetur ob librum posthumum & doctrinam Reverendi Cornelij Janseij Iprensis Episcopi. Tales quidem motus sedari oportebat, tum Concilij Tridentini auctoritate, tum Bullae illius, quam Urbanus VII. adversus Janseij dogmata pronuntiavit, & Decreta Pij V. ac Gregorij XIII. in Bajam edita confirmavit. Atq; hujus quidem Bullae veritatem ac robur novo diplomate vendicasti, sed quia nulli sigillatim propositioni certa Censura nota inusta fuit: locus etiamnum aliquis quorundam cavillis & effugio relictus est. Intercludendum autem penitus speramus, si ut precamur sanctitas Tua, quid hac in re sentendum sit, clarè distinctèque desinat. Experta est nuper Beatiudo Tua, quantum Apostolica Sedes in gemino errore profligando Ecclesiae Capitis valuerit auctoritas: continuo sedata est tempestas, atque ad Christi vocem & imperium venti & mare obdierunt. Quamobrem flagitamus Beatissime Pater, ut clarâ, firmâque de propositionum istarum sensu prolata sententiâ, cui Reverendus ipse Jansejus morti proximus opus suum subjecit, caliginem omnem discutias, animos fluctuantes componas, dissidia prohibeas, Ecclesiae tranquillitatem restituas, &c. En Galliae Praefules fatentur: In Sede Apostolica fidem Petri nunquam deficere: Summi Pontificis è cathedra pronuntiantis Decreta hujusmodi esse, ut omnibus cavillis & effugijs locum penitus intercludant: esse vocem & imperium Christi: illis ventos & mare obedire: illis omnem caliginem discuti, animos fluctuantes componi, dissidia prohiberi, &c. Planè evidens omninò est, hæc elogia tam feridè ac meditatò, nec ab adulantibus, sed ab Episcopis, repetita, constare non posse, nisi admisâ infallibilitate. Quomodo enim sententia Pontificis est vox Christi, si erronea? an vox Christi errori est obnoxia? quomodo dissidia omnia & animos fluctuantes componit, si dubia & incerta? Quâ ratione dici potest, illi ventos*

&

& mare obedire, si fideles in causis fidei non tenentur ante Concilium Oecumenicum imperanti, & decidenti acquiescere? an verò major in Romanum Pontificem ventis & mari, quàm Gallis Obedientia, ut cui venti & mare obediunt, obtemperare Galli non teneantur, majorque istis, quàm duobus illis nunquàm sibi constantibus elementis sit adversandi licentia? Denique quò fieri potest, ut fides Petri nunquàm in Sede Apostolica defecerit; si Sedes & Cathedra Apostolica in causis fidei decidendis errare & falli potest, imò aliquando erravit? Agnoverunt ergo Galli, altèque professi sunt Pontificiam infallibilitatem.

Eodem Anno MDCLIII. Galliae Antistites Lutetiae congregati numero triginta praeunte Cardinali Mazarino clarissimè hanc ipsam infallibilitatem & agnoverunt, & scriptis consignarunt. Idque sub Innocentio X. hoc est, sub Pontifice Gallis haud quàm grato, & cujus electioni, ut notum est, palàm adversati sunt, aded, ut Antonius Barberinus gratià excideret, quòd electionem promovisset. Mazarini quòque Cardinalis cum Aula Romana & Pontifice dissidia notiora sunt, quàm ut commemorari debeant, & tamen eo tempore, sub eoque Pontifice, cui Galli palàm offensi erant, praeputuit veritas indignationi, & praeclarissimum testimonium etiam ab iratis expressit. Sic ergo in litteris ad Innocentium X. datis, postquam Jansenij propositiones damnaverat; Galliae Antistites decimà nonà Julij inter alia scripsere: *Quo in negotio illud observatione dignum accidit, ut quemadmodum ad Episcoporum Africae relationem Innocentius I. haeresin Pelagianam damnavit olim; sic ad Gallicanorum Episcoporum consultationem haeresin ex adverso Pelagiana oppositam Innocentius X. auctoritate sua proscripserit. Enim verò vetusta illius aetatis Ecclesia solà cathedra Petri communionem, & auctoritate sulca Pelagiana haeresis damnationi absque cunctatione subscripsit. Perspectum enim habebat, non solùm ex pollicitatione Christi Petro facta, sed etiam ex actis priorum Pontificum, & ex anathematis adversus Apollinarem & Macedonium nondum ab ulla Synodo Oecumenica damnatos, à Damaso paulo ante jactis, judicia pro sancienda Regula fidei à Summis Pontificibus lata super Episcoporum consultatione (sive suam in actis Relationis sententiam ponant, sive omittant) Divinà aq, ac summà per Universam Ecclesiam auctoritate niti, cui Christiani omnes ex officio ipsius quòque mentis obsequium prestare tenentur. Eà nos quòque sententià ac fide imbuti Romana Ecclesia praesentem,*

sentem, qua in Summo Pontifice Innocentio X. viget, auctoritatem, &c. Circa hanc Gallorum Præsulorum epistolam observanda sunt aliqua, *Primo*. Gallicanos Antistites hisce litteris Pontificiam Infallibilitatem apertissime professos esse, cum enim dicunt: *Sententiâ Innocentij hæresin Jansenianam proscriptam esse; omniumque Pontificum Romanorum sententias pro scienda regula fidei summâ Divinâque per Universam Ecclesiam auctoritate niti, eique omnes Christianos ex officio ipsius mentis obsequium præstare teneri.* Planè nihil aliud dicunt, quam Pontificem in scienda Regula fidei auctoritatis esse infallibilis: Auctoritas enim fallibilis, non est Divina, non est *suprema* (cum corrigi ab alia majori auctoritate possit) non est *Regula fidei*, nec illi omnes Christiani mentis obsequium præstare tenentur, alioquin omnes Christiani, & consequenter etiam tota Ecclesia errare posset. *Secundo* fatentur iidem Gallicani Patres, sententias Pontificum non idèò esse certas, quia Ecclesia illas recipit; sed potius Ecclesiam teneri eas recipere, idque quia *sciunt regulam fidei, & quia supremâ ac Divinâ auctoritate nituntur*, sicque antecedenter ad Ecclesiæ consensum certas & infallibiles esse. *Tertio*. Docent quoque contra Maimburgi anilem exoletamque cantilenam, hanc de Pontificis Romani infallibilitate sententiam, non esse novam, recensque in scholis natam; ut ille comminiscitur; sed jam, a tempore Damasi Papæ Apollinarem damnantis (id verò contigit anno Christi 373.) in veteri Ecclesia receptam, imò à sponsione Christi Petro facta. Quid posset rogo efficacius dici? tamen Maimburgus hæc omnia silentio tegit ignoranti similis.

XII. Anno MDCLX. Patres Societatis Collegij Claremontani publicè theses proposuere, quibus Infallibilitatem Summi Pontificis, non tantum in quæstionibus juris, sed etiam in quæstionibus facti defendendas suscepere. Thesis ita sonat: *Christum in Caput Ecclesie agnosimus, ut illius regimen, dum in Cælos abiit, primum Petro, tum deinde successoribus commiserit, & eandem, quam habebat ipse infallibilitatem concesserit, quoties ex Cathedra loquerentur.* Datur ergo in Ecclesia Romana *Controversiarum fidei Judex infallibilis etiam extra Concilium generale, tum in quæstionibus juris, tum facti; unde post Innocentij X. & Alexandri VII. constitutiones credi potest librum, cui titulus: Augustinus Jansenij, esse hæreticum, & quinque ex eo propositiones decerptas esse Jansenij, & in sensu Jansenij damnatas.* Sic paucos ante annos Patres Societatis sentiebant, scribebantque,

que, nec præsumi de illis potest tam prudentibus, tamque circumspèctis, voluisse Parisijs propositionem tueri, quam doctrinæ Gallicanæ adversam crederent.

Dices. At Patres Societatis jam mutârunt sententiam.

Resp. Non tam mihi curæ esse, quid jam in Gallijs sentiatur, quàm quid olim senserit Ecclesia Gallicana; néque enim decet, ut novi recentésque antiquis præferantur, præsertim cum tam multa jam in Gallijs contigerint, quæ aut prode veritatem, aut celare compulerint. Cur eo tempore Galliam interrogas, cum loqui non sinitur? interroga liberam, pænisque ac metu solutam, qualis videlicet fuit tot retrò elapsis sæculis. Patres societatis, quod attinet, non in Gallijs tantum, sed toto terrarum Orbe Infallibilitati subscripsisse adeò notum est, ut nullâ probatione indigeat. Post Regiam verò declarationem certum est, Patres societatis nunquam induci potuisse, ut contra Infallibilitatem Pontificiam aliquid docerent, licet id Regio edicto caveretur. Quòd verò siluerint, nec calamum pro Pontifice strinxerint; id fortè temporè datum, expectatumque, dum torrens laberetur, & morà periculum vanesceret, nam & Iuscinia cantum hyeme abruptum, vernis folibus reperituræ; æstatem ergo societas expectat hyemi successuram, & tunc canet.

Eodem Anno MDCLX. Die nonâ Decembris Sorbona eandem infallibilitatem in publica Disputatione defendit hujusmodi propositâ Thesi: *Romanus Pontifex Controversiarum Ecclesiasticarum constitutus est Judex à Christo, qui ejus definitionibus indeficientem fidem promisit.* Ita testatur de Marca nominatus Parisiensis Archiepiscopus mox citandus.

Anno MDCLXII. Petrus de Marca nominatus Archiepiscopus Parisiensis in observationibus supra dictas theses Claremontanas (quas ultimum ejus opus fuisse doctissimus Saluzius testatur) numero 22. 31. & 34. ita scribit: *Hac opinio (quæ videlicet Infallibilitatem Pontifici Romano asserit) est illa, quam univèrse Hispania, Italia, aliæq; omnes Christianitatis Provincia docent; ita ut illa, quam sententiam Parisiensium Doctorum vocant, ad classem earum opinionum revocanda sit, quæ solùm tolerantur. . . . . Auctoritas infallibilem sententiam in causis fidei pronuntiandi est Romanus Pontifex omnium Universitatum consensu acquisita, exceptâ tamen*

antiquâ Sorbonâ. Imò hoc quoque tempore hanc de infallibilitate Pontificis sententiam in ipsa Sorbona doceri videmus; nam duodecimâ mensis Decembris anno 1660. in Sorbona publicè hæc thesis defensa est videlicet, Romanus Pontifex Contraversiarum Ecclesiasticarum est constitutus Jdex à Christo, qui ejus definitionibus indeficientem fidem promisit. Eandem thesin in Universitate Navarica septimâ Decembris propugnata scimus. Et infra, numero 34. circa finem de Doctoribus Galliæ: Pars major non solam Theologia, sed etiam Juris Doctorum communi opinioni adheret, utpotè fundamentis mixta solutu difficillimis; ridetque antiqua Sorbona opiniones. Vides Doctissimum hunc Virum fateri, sententiam de Infallibilitate Pontificis esse omnium Universalitatum Christianitatis, imò omnium ferè Doctorum Universalitatis Parisiensis, exceptâ antiquâ Sorbonâ, imò hujus opinionem à reliquis rideri. Ut verò intelligas, quid nomine antiqua Sorbona de Marca intelligar; sciendum est, Collegium Sorbonicum fuisse à quodam Roberto Sorbon (qui sancto Ludovico Regi à sacris confessionibus & elemosynis erat) anno 1253. fundatum; quo tempore in Ecclesia Gallicana sententiam de Romani Pontificis infallibilitate viguisse jam supra monstratum est. Sequenti postea sæculo hoc est anno 1373. inflammari cœpit diurnum illud, & obstinatum Schisma, quo nihil funestius Ecclesiæ: & quia nulla in Pontificibus spes erat illius extinguendi, imò istorum ambitione magis magisque accendebatur; cogitatum fuit de inducenda majori aliqua auctoritate, cui Pontifices obtemperare tenerentur: ea verò à Gersone, Almaino, alijsque paucis in Concilium collata est; id enim opportunum credebant evitendis in futurum Schismatibus, si videlicet aliqua in Ecclesia potestas esset, quam etiam ipsi Pontifices revereri tenerentur. Vetus ergo Sorbona tempore Constantiensis & Basileensis Conciliorum vigeat, constabatque ut dixi Gersone, Almaino, istorumque discipulis. Imò si quando inter Pontifices, Regesque Galliæ dissidium aliquod oriretur; mox in Parisiensi Universitate ab aliquo Doctorum hæc Gersonis machæra expromebatur terrendo Pontifici; ita sub Sixto V. sub Julio II. & Alexandro VII. factum est. Hæc ergo est Vetus Sorbona, quam à plerisque Theologiæ & Juris in Gallia Doctoribus irrisam esse Marca testatur: nam alioquin Universitatem Parisiensem pro infallibili auctoritate Pontificis stetit paulò post ostendemus.

XIII. Anno denique MDCLXXI. Editi sunt in lucem Gallico idiomate Maimburgi sermones; in quorum uno secundâ Quadragessimæ hebdomadâ, die Martis pro hac ipsa Infallibilitate ita loquitur: *Obligamur sub pœna æternæ damnationis nos submittere Decisionibus Cathedræ S. Petri; iuncte naufragium fidei patimur, cum doctrinas amplectimur ab hac Cathedra damnatas, rejectasque. Frustra verò, qui hanc submissionem non habet, protestatur se Cathedram Petri propriam, præcipuâque habere, ac fidei ab Ecclesia, à Patribus, Concilijsq; tradita adherere.* Hæc Maimburgus è suggestu. Ignorabat enim tunc temporis, quid Ecclesia Gallicana sentiret, non Patres, non Concilia, non scripturas legerat, quæ modò contra Pontificem tam clara esse contendit. Ergo cum è cathedra diceret, licet tot annis in societate studiisque exegisset, rudis tamen erat, indoctusque, ac recens ex ovo lapsus; & tunc modò aliquid sapere, & Theologus esse cœpit, cum Pontifici irascebatur, cum aulam, Regemque captabat, ac præmia ostendebantur adulationi parata; ergo tunc primùm veritatem agnovit, cum cœpit Romam odisse. Amabò te quisquis hæc legis, animo tecum reputa, an fieri potuisset, ut Maimburgus Parisijs, ac de suggestu, totâque Galliâ audiente sententiam proponeret doctrinæ Cleri Gallicani adversam? imò totam Gallicanam Ecclesiam æternæ damnationi addiceret, cui obnoxium esse dicit, quisquis Pontificem infallibilem esse non credit, quoties è Cathedra pronuntiat.

Et hætenus quidem longâ & perpetuâ annorum serie à temporibus sancti Irenæi Episcopi Lugdunensis usque ad præsentem ætatem ostendimus, perpetuam in Ecclesia Gallicana Traditionem fuisse de Pontificis Romani suprema & infallibili auctoritate, quoties in causis fidei sententiam dicit. Tantòque certior hæc traditio evadit, quòd omni testimoniorum genere à nobis probata sit, Regum videlicet, Doctorum, Episcoporum, Conciliorum Universalium, Universitatum, ac præcipuè totius Cleri Gallicani idipsum non semel tantùm, sed repetitis vicibus profitentis. Qua in re illud semper advertas licet, quantum nostra traditio differat à Maimburgi traditionibus. Hic enim in tractatu, quem impugnamus, sibi proposuerat, imò solito more magnificè lectori spondederat; se ostensurum, perpetuam, constantemque in Ecclesia Romana traditionem fuisse, posse in rebus fidei decidendis Ponti-

ficem errare: inchoatque hanc traditionem à Leone Primo (qui sæculo quarto obiit) & prolato ejus testimonio, mox transit ad Leonem X. qui sæculo decimo quinto Ecclesiam gubernavit. Egregiam enim verò traditionem, mille tantum & centum annorum spatij interruptam! At nos tam in superiori, quàm in præsentì paragrapho de sæculo ad sæculum testimonijs omni exceptione majoribus ostendimus, tam Ecclesiæ Universalì, quàm etiam in specie Ecclesiæ Gallicanæ Pontificiam infallibilitatem persuasam fuisse.

XIV. Ut verò tantò perfectior sit hæc Demonstratio, ostendendum est, etiam Universitatem Parisiensem pro Pontifice semper sterisse.

Id verò multis modis, evidentèrque probari potest. Nam *primò*. Certum est, Universitatem Parisiensem nunquam doctrinam tradituram esse, quam sciret doctrinæ omnium Patrum, ac ipsius Gallicanæ Ecclesiæ adversam esse: at adversa est, quæ dicit, Papam cum è Cathedra pronuntiat, errare, fallique posse, ut supra ostendimus. *Secundò*. Præcipui hujus Universitatis, ac celebratissimi Doctores, à quorum vestigijs alij minorisque nominis nunquam deflexerint, infallibilitatem admisere. Ji sunt Alcuinus Caroli Magni Præceptor, & primus Parisiensis Universitatis Auctor, Albertus Magnus, S. Thomas, S. Bonaventura à nobis supra citati. Quis credat à tam præclaris Doctoribus, & quibus majores Gallia non habuit, voluisse Universitatem Parisiensem deviare? *Tertiò*. Longà consuetudine in Parisiensi Universitate receptum est, ut quicumque in hac Universitate ad primos gradus promoventur, hanc ipsam infallibilitatem profiteantur. De hac consuetudine Andreas Duvallius Doctor Sorbonicus, & in Academia Parisiensi Regius Theologiæ Professor testis omni exceptione major in suo tractatu de potestate Ecclesiastica, quam in lucem edidit Anno 1604. quàmque duo alij Parisienses Doctores Jo. G. J. Bocher, & J. Ruhe approbârunt, ita loquitur: *Laudabilis in Academia Parisiensi viget consuetudo, quâ Baccalarei de questionibus Theologicis solemniter responsuri protestationem præmittunt, se nolle quidquam contra Decreta sanctæ Matris Ecclesiæ, nec non sanctæ Sedis Apostolicæ & Romanæ asserere, aut defendere, & si quid adversus ejus Decreta in actu disputationis illis exciderit; vel ignorantia, vel immemoria,*

vel lingua precipitantis attribuendum velle. Quarto. Gravissimi in Gallia Doctores, testesque oculati hanc ipsam esse Universitatis Parisiensis mentem ac sententiam aperte confitentur; proinde Marca Archiepiscopi Tholosani testimonium jam supra recitavimus. Theophilus Raynaudus, & ipse Gallus in opusculo, cui titulus: *ἀντὸς ἐφα*, allegatis quàm plurimis ex schola Parisiensi Doctoribus: *Quotquot, inquit, ante Concilium Constantiense floruerunt, possent omnes Theologi produci; nam non nisi à tempore Concilij Constantiensis & Basileensis revocata est in controversiam hac veritas apud Catholicos; sed omnes anteriores unanimiter docuerunt, Definitiones Pontificias etiam absque Concilio Generali editas facere rem de fide.* Josephus quoque Gibalinus lib. 5. de jure Canonico cap. 3. §. 15. ex professo tuetur, latèque demonstrat, hanc esse & fuisse temper doctrinam scholæ Theologicæ Parisiensis, tam in definitionibus & censuris editis ab ipsa in unum congregata, quàm in scriptis singulorum ipsius Universitatis Doctorum. Pater Augustinus à Virgine Maria Carmelita Gallus Provinciæ Turonensis in anno tertio cursûs Theologici tract. de fide dist. 10. *Præter paucos jam citatos Doctores hucusque alios ex illa Facultate probatos Auctores non habemus, qui typis defendant sententiam nostræ oppositam.* Quinto. Sed nemo magis quàm ipsa Parisiensis Universitas mentem suam explicaverit.

Anno MCCCLXXXVII. Sic per Petrum Alliacensem Universitatis Cancellarium Clementem VI. alloquitur: *Emendari à te cupimus, qui Petri Sedem, & fidem tenes, non ignoramus enim, sed firmissimè tenemus, & nullatenus dubitamus, quòd sancta Sedes Apostolica est illa Cathedra Petri, super quam Hieronymo teste Ecclesia est fundata, de qua sede in persona Petri Apostoli in ea sedentis dictum est. Petre rogavi pro te, ut non deficiat fides tua: hac est igitur, ad quam determinatio fidei & approbatio Veritatis Catholica, a heretica impietatis detestatio maximè pertinet.* Eadem Universitas Anno 1554. Omnes, inquit, & singuli Obedientia filij ipsam Romanum Pontificem ut Summum & Universalem Christi JESU Vicarium, & Universalem Ecclesiæ Pastorem, cui plenitudo potestatis à Christo data est, cui omnes utriusque sexûs obedire, cujus Decreta pro se quisque tueri, & conservare tenetur, ut semper agnoverunt, & confessi sunt. Hæc clara sunt: si enim Pontificum Decreta tanquàm erroris subiecta, corrigi à Concilio, ac reformari possent; ergo plenitudo potestatis non jam Pontifici, sed Concilio data esset. Et si errare Pontifices possent, ac consequenter aliquando de facto errarent;

Christi fideles non utique tenebuntur Pontificijs Decretis fidem adhibere; si enim Innocentius X. jubeat, ut propositiones Janfenij pro hæreticis habeam, & illæ hæreticæ non sint; quæ rogo vel in cœlis, vel in terris potestas est, quæ imperare mihi possit, ut fidem mendacio, aut errori habeam? Eadem Universitas adversus errores Johannis de Montefono hunc articulum statuit: *Ad sanctam Apostolicam Sedem pertinet auctoritate judiciali supremâ circa ea, quæ sunt fidei, judicialiter definire.* Videri potest hic articulus apud Duvallium Doctorem & Professore Sorbonicum. *Tract. de Romano Pontifice p. 2. fol. 766. Sexto.* Denique eandem Universitatem Parisiensem Infallibilitati Pontificiæ subscribere ex præcipuis ejusdem Universitatis Doctoribus patet, qui eandem sententiam docuere. Ji sunt S. Albertus Magnus, S. Thomas, S. Bonaventura locis supra citatis. Dominicus de Raconis Doctor Sorbonicus & Episcopus Vaurenfis *de suprema Petri potestate sectione 1. cap. 5. fol. 249.* Nicolaus Cœstrellus Doctor Parisiensis & Episcopus Massiliensis *opere de sacra Monarchia lib. 2. cap. 5.* Michaël Nauclerus Doctor Sorbonicus *de Monarchia lib. 8. cap. 6. p. 4.* Ludovicus Bail Doctor Parisiensis & Propœnitentiarius. Edmundus Richerius Doctor Theologus, qui cum multa contra auctoritatem Pontificiam scripsisset, tandem uno ante obitum anno scriptorum poenitens Sedem Apostolicam *Matrem & Magistram omnium Ecclesiarum, & infallibilem Veritatis judicem* agnovit, & professus est teste Duvallio initio sui operis de Pontificis potestate, ubi Richerij chirographum exhibet. Andreas Duvallius Doctor Sorbonicus & Professor in Parisiensi Universitate *opere de suprema Pontificis Potestate præsertim part. 2.* Johannes de Arti Regius Professor *Tractatu de Beneficijs cap. 3.* Petrus de Marca Archiepiscopus Tolosanus locis paulò antè notatis. Henricus Spondanus Apamearum Episcopus, *ad annum Christi 33. n. 5.* Johannes à Celaia Doctor Parisiensis *in 3. sentent. dist. 25. p. 4.* Johannes Puteanus Professor Regius in Academia Tolosana *m. 2. 2. S. Th. q. 1. 4. 6.* Leonardus Coquæus in Universitate Parisiensi Doctor Theologus in Antimornæo *tomo 1. fol. 83.* Herveus Armoricus, Henricus Gandavensis, alijque, quorum nomina apud alios reperies.

Ex hætenus toto hoc paragrapho dictis patet, quæ Gallicanæ Ecclesiæ mens & sententia fuerit, quàmque immeritò illius auctoritate

toritate sibi Maimburgus blandiatur, cum constet nostram esse. Nec obstat declaratio in ultimo Parisiensi Conventu edita, quæ hanc infallibilitatem evertit. Nam & pauci Episcopi erant, si numeres, qui aberant, imò ex industria delecti, quos constabat nihil opposituros. Sonabant catenæ, carceres, exilia, spolia, & quidquid homines terrere potuit, nisi præscripta loquerentur; nec libera vota, sed spe aut metu extorta, aut saltem vindicandi cupidine obminaces Pontificis litteras. Roma quòque, quidquid in eo Conventu actum, planè resciderat; si ergo ne quidem Oecumenicæ Synodo ulla auctoritas Pontifice improbante, quantò minùs privato Conventui, qualis Parisiensis? & denique demus, Parisiensi senatui nihil defuisse; cur rogo ipsius Decreta Decretis tot Conciliorum Oecumenicorum, tot Patrum, totiùsque Ecclesiæ Gallicanæ, imò rotius Orbis præponas? Aut semper totòque Orbe Christiano, aut semel Parisijs erratum est, utrùm tibi facilius creditu videretur? Sed jam in prima dissertatione ad auctoritatem Conventus Parisiensis respondi, quò lectorem remitto. Nunc sufficiat supra quadraginta testimonijs omni exceptione majoribus mentem, sententiàmque Gallicanæ Ecclesiæ, quæ Pontificiam Infallibilitatem tenuit, ostendisse; nunc ad dissolvenda, quæ Maimburgus objectat, procedamus,

